

LSTM (Long short-term memory) ile Tahmin (Uzun Kısa Süreli Bellek)

Uzun kısa süreli bellek (İngilizce: Long Short-Term Memory) derin öğrenme alanında kullanılan yapay bir tekrarlayan sinir ağı (RNN) mimarisidir . Standart ileri beslemeli sinir ağlarının aksine, LSTM'nin geri bildirim bağlantıları vardır. Yalnızca tek veri noktalarını (görüntüler gibi) değil, aynı zamanda tüm veri dizilerini (konuşma veya video gibi) işleyebilir.

Keras kullanarak bir LSTM ağı uygulamak için yapmamız gereken tek şey önceki colab dosyalarında oluşturduğumuz durum bilgisi olan RNN modelindeki SimpleRNN katmanlarını LSTM ile değiştirmek olacaktır.

Tanımlamalar ve Gerekli Paketlerin İçeri Aktarılması ¶

Daha önceden aşına olduğum paketleri içeri aktarıyoruz ve işlevleri tekrar kullanabilmek için tanımlıyoruz.

In [1]:

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import tensorflow as tf

keras = tf.keras
```

In [2]:

```
def plot_series(time, series, format="-", start=0, end=None, label=None):
    plt.plot(time[start:end], series[start:end], format, label=label)
    plt.xlabel("Zaman")
    plt.ylabel("Değer")
    if label:
        plt.legend(fontsize=14)
    plt.grid(True)

def trend(time, slope=0):
    return slope * time

def seasonal_pattern(season_time):
    return np.where(season_time < 0.4,
                    np.cos(season_time * 2 * np.pi),
                    1 / np.exp(3 * season_time))

def seasonality(time, period, amplitude=1, phase=0):
    """Her periyotta aynı kalıbı tekrarlar."""
    season_time = ((time + phase) % period) / period
    return amplitude * seasonal_pattern(season_time)

def white_noise(time, noise_level=1, seed=None):
    rnd = np.random.RandomState(seed)
    return rnd.randn(len(time)) * noise_level

def sequential_window_dataset(series, window_size):
    series = tf.expand_dims(series, axis=-1)
    ds = tf.data.Dataset.from_tensor_slices(series)
    ds = ds.window(window_size + 1, shift=window_size, drop_remainder=True)
    ds = ds.flat_map(lambda window: window.batch(window_size + 1))
    ds = ds.map(lambda window: (window[:-1], window[1:]))
    return ds.batch(1).prefetch(1)
```

In [3]:

```

time = np.arange(4 * 365 + 1)

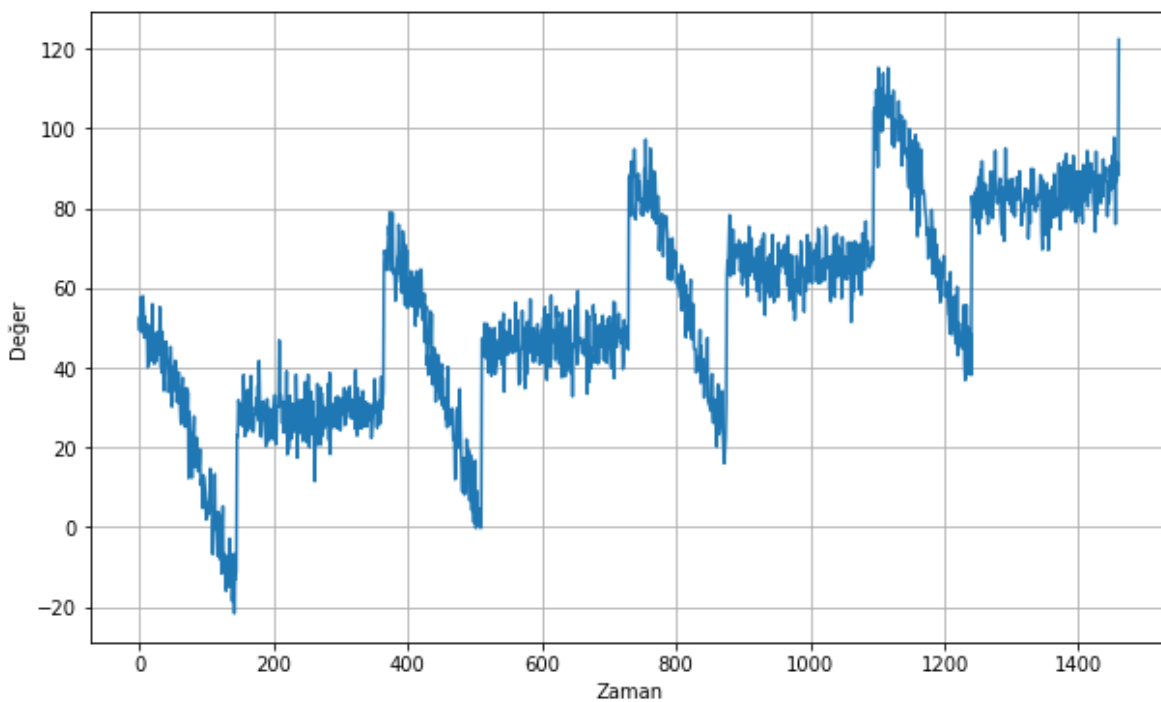
slope = 0.05
baseline = 10
amplitude = 40
series = baseline + trend(time, slope) + seasonality(time, period=365, amplitude=amplitude)

noise_level = 5
noise = white_noise(time, noise_level, seed=42)

series += noise

plt.figure(figsize=(10, 6))
plot_series(time, series)
plt.show()

```


In [4]:

```

split_time = 1000
time_train = time[:split_time]
x_train = series[:split_time]
time_valid = time[split_time:]
x_valid = series[split_time:]

```

In [5]:

```

class ResetStatesCallback(keras.callbacks.Callback):
    def on_epoch_begin(self, epoch, logs):
        self.model.reset_states()

```

In [ ]:

LSTM RNN ile Tahmin Yapılması

`keras.backend.clear_session()` : Kerasın arka uç oturumlarını temizler. `tf.random.set_seed(42)` ve `np.random.seed(42)` : Kodun her çalıştığında aynı çıktıyı vermesini sağlar = Tekrarlanabilirlik sağlar.

Sonra oluşturduğumuz modele bir adet geri arama (`callbacks`) tanımlayalım ve kerasın

`LearningRateScheduler` işlevini kullanalım. Bu işlev sayesinde, eğitim defalarca çalıştırılır ve en iyi sonucu veren öğrenme değeri (`lr_schedule`) bulunur.

Bununla beraber her yenileme (epoch) başında modelin durumunun sıfırlanması gereklidir. Bunun için `keras.callbacks.Callback` sınıfını kullanarak kendi sınıfımızı oluşturuyoruz. `fit` yöntemi içerisinde bulunan `callbacks` listesine de eklememiz gerektiğini unutmayalım.

In [6]:

```
keras.backend.clear_session()
tf.random.set_seed(42)
np.random.seed(42)

window_size = 30
train_set = sequential_window_dataset(x_train, window_size)

model = keras.models.Sequential([
    keras.layers.LSTM(100, return_sequences=True, stateful=True,
                      batch_input_shape=[1, None, 1]),
    keras.layers.LSTM(100, return_sequences=True, stateful=True),
    keras.layers.Dense(1),
    keras.layers.Lambda(lambda x: x * 200.0)
])
lr_schedule = keras.callbacks.LearningRateScheduler(
    lambda epoch: 1e-8 * 10**(epoch / 20))
reset_states = ResetStatesCallback()
optimizer = keras.optimizers.SGD(lr=1e-8, momentum=0.9)
model.compile(loss=keras.losses.Huber(),
              optimizer=optimizer,
              metrics=["mae"])
history = model.fit(train_set, epochs=100,
                    callbacks=[lr_schedule, reset_states])
```

```
/usr/local/lib/python3.7/dist-packages/tensorflow/python/keras/optimizer_v2/optimizer_v2.py:375: UserWarning: The `lr` argument is deprecated, use `learning_rate` instead.
"The `lr` argument is deprecated, use `learning_rate` instead.")
```

Öğrenme kaybımız (`loss`) başlangıçta hızlıca düşer sonrasında bir süre yavaş hızda düşüş yaşamaya devam

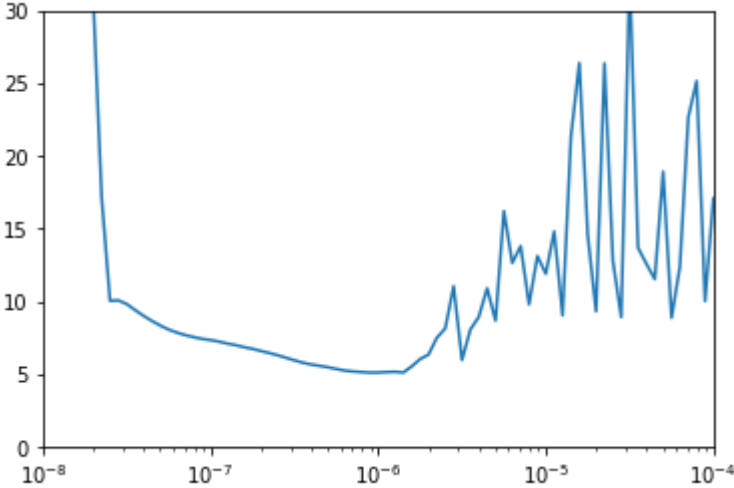
eder. Bir noktadan sonra bir patlamak noktası ile tekrar yüksek değerler almaya başlar. Grafikte daha kolay gözlemleyebiliriz:

In [7]:

```
plt.semilogx(history.history["lr"], history.history["loss"])
plt.axis([1e-8, 1e-4, 0, 30])
```

Out[7]:

(1e-08, 0.0001, 0.0, 30.0)

Grafiği incelediğimizde en uygun değer $5e-7$ olacağını kabul edebiliriz. $1e-6$ değerine ilerlerledikçe seçeceğimiz öğrenme puanı riskli olabilecektir. En uygun lr değerimizi bulduğumuza göre modelimizin optimize edici fonksiyonuna parametre olarak bunu verip modelimizi eğitebiliriz.

Modelimizi eğitirken erken durdurma `early_stopping` işlevi tanımlayabiliriz. Eğer modelimiz bir süre boyunca belirli bir ilerleme göstermiyorsa modelin aşırı uyuma geçmesine engel olmak için eğitimi durdururuz. Aşağıdaki kodda `patience=10` argümanı 10 yinelemede (epochs) modelimiz öğrenme açısından ilerleme kaydetmiyorsa durmasını sağlayacaktır.

`early_stopping` gibi bize yardımcı olabilecek bir diğer `callbacks` çeşidi `model_checkpoint` 'dir. Kayıt notları (`model_checkpoint`) model eğitilirken modelin durumunun iyiye gittiği her yineleme sonrası modeli bir kayıt noktası olarak kaydeder. Eğitim tamamlandığında en iyi modeli seçerek kullanabiliriz.

Şimdi modelimizi eğitebiliriz. Bulduğumuz lr değerini optimize edici fonksiyona verelim.

Bununla beraber her yenileme (epoch) başında modelin durumunun sıfırlanması gereklidir. Bunun için `keras.callbacks.Callback` sınıfını kullanarak kendi sınıfımızı oluşturmuştuk. `fit` yöntemi içerisinde bulunan `callbacks` listesine de eklememiz gerektiğini unutmayalım.

Bir doğrulama seti oluşturmamız gerektiğini unutmayalım: `valid_set`. Aynı zamanda `fit` içerisinde `callbacks` listesine tanımladığımız erken durdurma işlevini ve kontrol noktasını eklememiz gerekecektir.

Ve son olarak `epochs` değerini 500 olarak atıyoruz. Bu değer oldukça büyük olabilir ancak belli bir epoch sayısından sonra model aşırı uyuma geçme riski oluşturacağı için erken durdurma işlevimiz modelin eğitimini epoch (yineleme) sayısına ulaşmadan bitirecektir.

In [8]:

```

keras.backend.clear_session()
tf.random.set_seed(42)
np.random.seed(42)

window_size = 30
train_set = sequential_window_dataset(x_train, window_size)
valid_set = sequential_window_dataset(x_valid, window_size)

model = keras.models.Sequential([
    keras.layers.LSTM(100, return_sequences=True, stateful=True,
                      batch_input_shape=[1, None, 1]),
    keras.layers.LSTM(100, return_sequences=True, stateful=True),
    keras.layers.Dense(1),
    keras.layers.Lambda(lambda x: x * 200.0)
])
optimizer = keras.optimizers.SGD(lr=5e-7, momentum=0.9)
model.compile(loss=keras.losses.Huber(),
              optimizer=optimizer,
              metrics=["mae"])
reset_states = ResetStatesCallback()
model_checkpoint = keras.callbacks.ModelCheckpoint(
    "my_checkpoint.h5", save_best_only=True)
early_stopping = keras.callbacks.EarlyStopping(patience=50)
model.fit(train_set, epochs=500,
          validation_data=valid_set,
          callbacks=[early_stopping, model_checkpoint, reset_states])

```

```

/usr/local/lib/python3.7/dist-packages/tensorflow/python/keras/optimizer_v
2/optimizer_v2.py:375: UserWarning: The `lr` argument is deprecated, use `
learning_rate` instead.
"The `lr` argument is deprecated, use `learning_rate` instead.")

```

Görüldüğü gibi erken durdurma işlevimiz 417. yinelemeden sonra modelimizin eğitimini durdurdu. Ve eğitim süresi diğer modellere kıyasla oldukça uzun sürdü

En iyi modelimizi seçmek için `keras.models.load_model` işlevini kullanıyoruz ve en başarılı modelimizi `model` adlı değişkene atıyoruz.

Şimdi tahminler yapmak için modelimizi kullanabiliriz. Bunun için zaman serisinin bir kısmını ve pencere boyutunu parametre olarak alan bir tahmin fonksiyonu (`model_forecast`) oluşturuyoruz.

In [9]:

```
model = keras.models.load_model("my_checkpoint.h5")
```

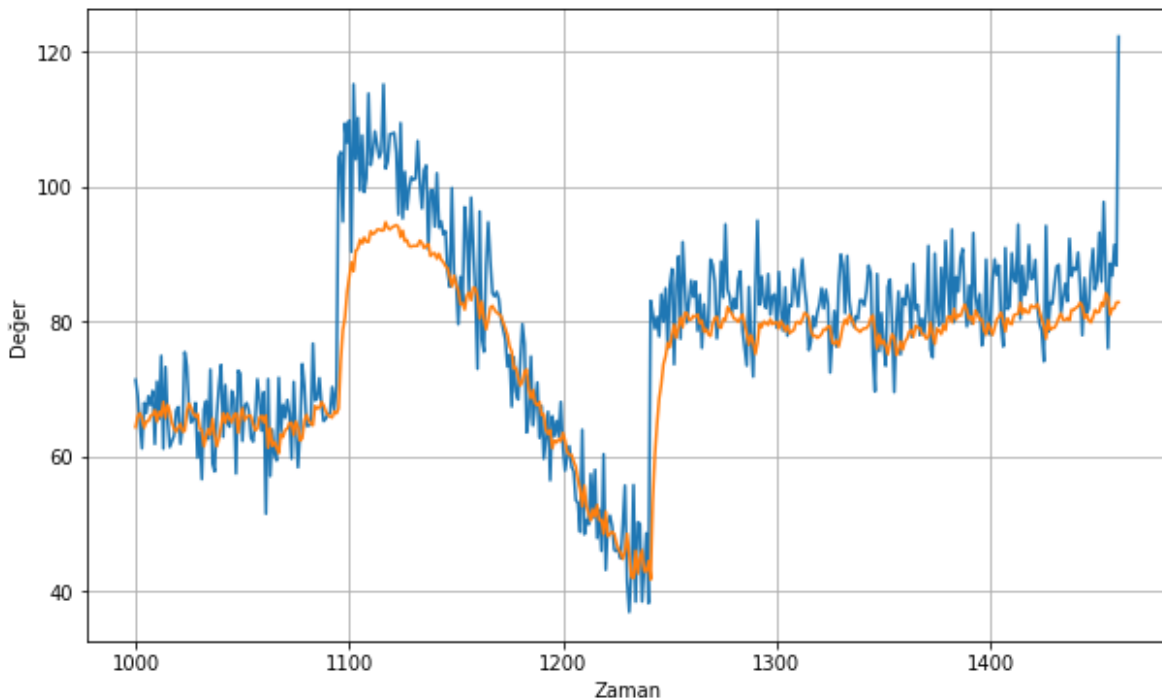
In [10]:

```
rnn_forecast = model.predict(series[np.newaxis, :, np.newaxis])  
rnn_forecast = rnn_forecast[0, split_time - 1:-1, 0]
```

Şimdi tahminlerimizle gerçek değerlerimizi bir arada grafik üzerinde göserelim. Bunu yapmak için daha önceden tanımladığımız `plot_series` fonksiyonunu kullanabiliriz.

In [11]:

```
plt.figure(figsize=(10, 6))  
plot_series(time_valid, x_valid)  
plot_series(time_valid, rnn_forecast)
```


Modelimizin performansını ölçelim ve ortalama mutlak hata (mae) değerimizi bulalım.

In [12]:

```
keras.metrics.mean_absolute_error(x_valid, rnn_forecast).numpy()
```

Out[12]:

5.971135